

Ajuntament de Granollers

LA RECUPERACIÓN AMBIENTAL Y SOCIAL DEL ENTORNO DEL RÍO CONGOST Y OTROS PROYECTOS DE PUESTA EN VALOR DEL PATRIMONIO NATURAL EN EL MUNICIPIO DE GRANOLLERS (ESPAÑA)

CELAC Cities Talk Nature
San José (Costa Rica)
Viernes, 13 de mayo de 2022

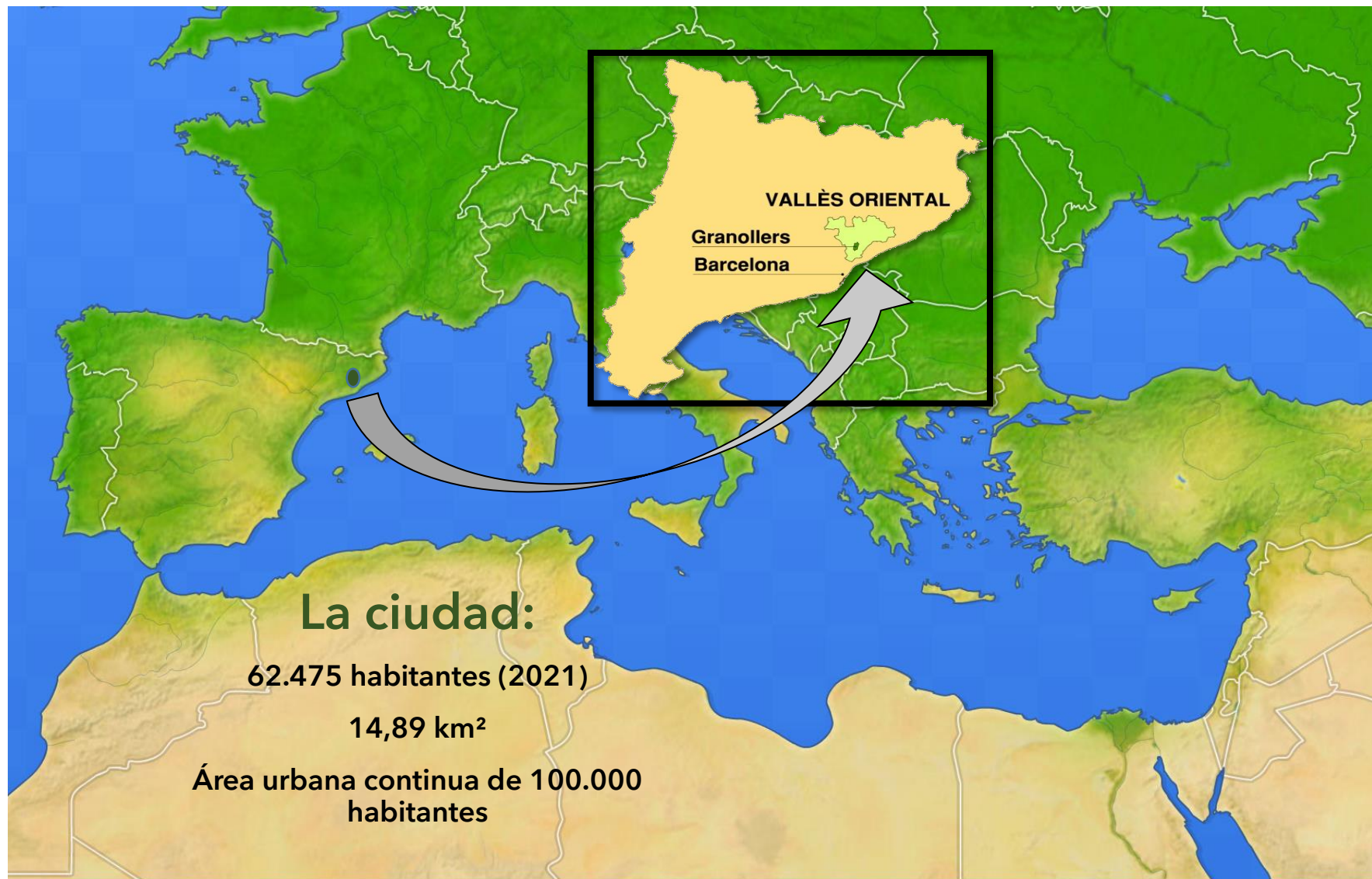
interlace-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 887396.

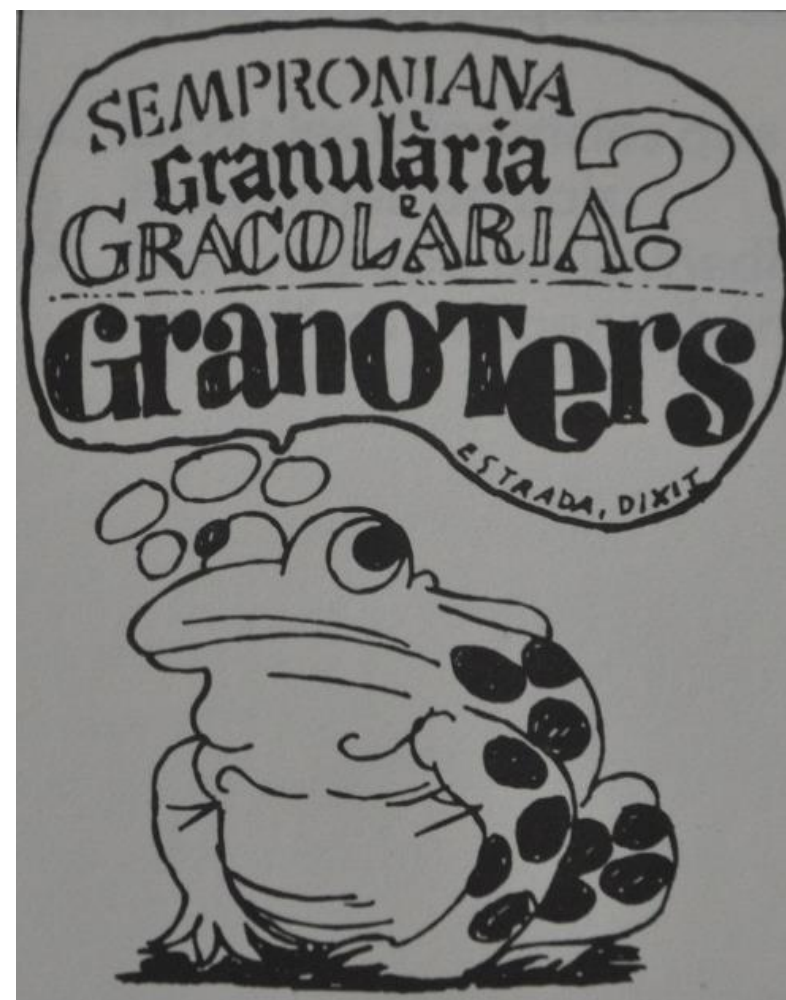
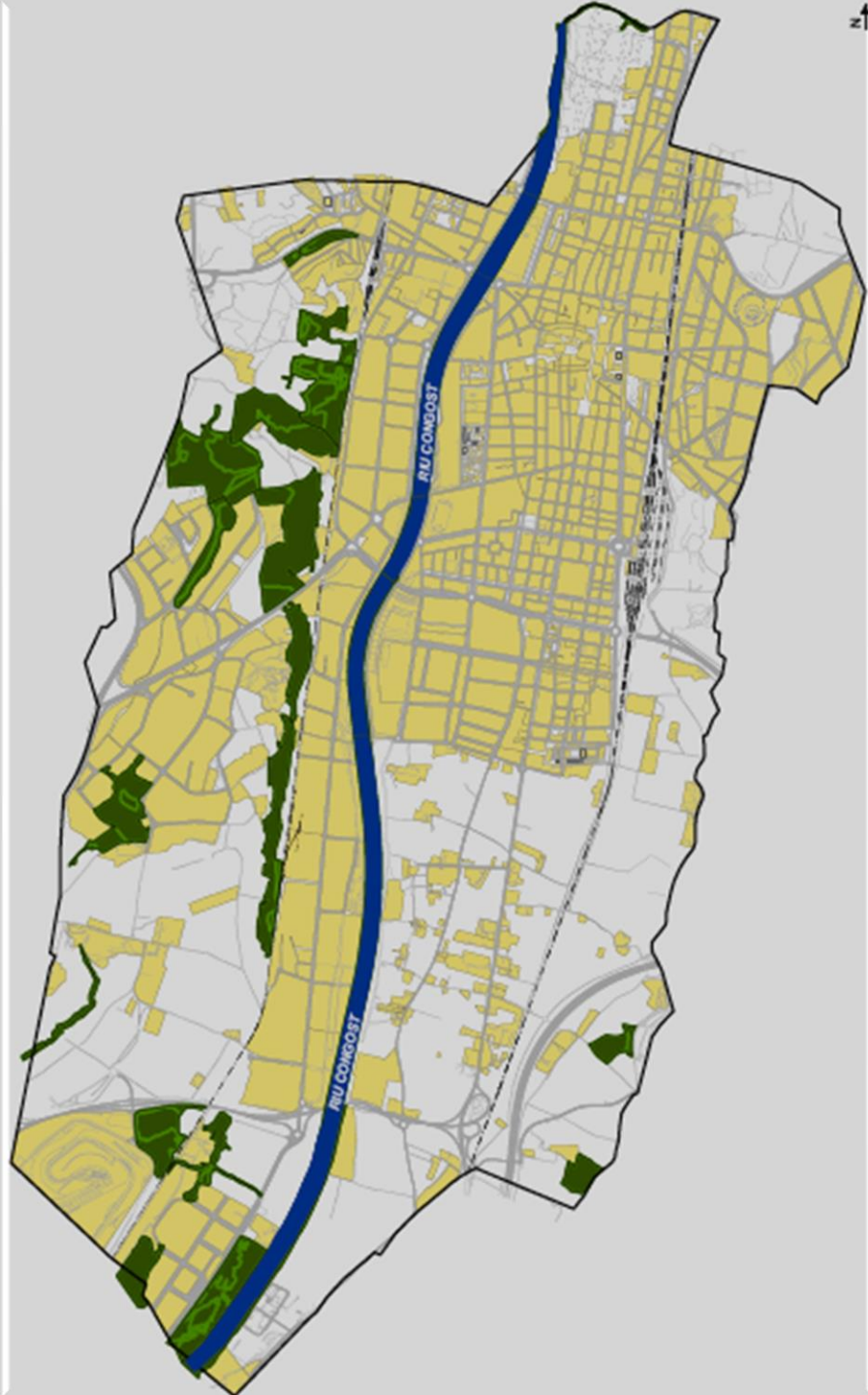
GRANOLLERS

1

EL CONGOST, UN RÍO QUE DIO ORIGEN A UNA CIUDAD

Protagonista: EL BESÓS

El río más contaminado de España

En las Primeras Jornadas del Centro Analítico de Aguas, celebradas en 1972 por la Asociación Nacional de Químicos, se afirmaba: «El río Besós tiene la primacía de ríos con-

de la canalización que nunca acabábamos de ver realizada hasta los motivados por las comunicaciones que debido a la ausencia o mal estado de los puentes sobre el Besós resultaban difíciles. Ahora tenemos que tener presente este problema que viene a sumarse a los originados por el río. Las aguas contaminadas crean importantes peligros de salud pública para los vecinos que se hallan junto al cauce del Besós.

Según estadísticas citadas por «La Voz de San Adrián» este río contaba en el año 1952 con una contaminación del 36,6 por ciento de sus aguas, mientras que, en la actualidad, la contaminación

La canal el

Todos recordamos gicas inundaciones de bre de 1962. Las lluvias ciales caídas durante che del 25 al 26 que el desbordamiento d

	Molino de Can Many	Parque del Congost
1956	250 metres	134 metres
2001	80 metres	70 metres

	1956	2001
Superficie lecho fluvial	45,03 Ha	25,34 Ha

2

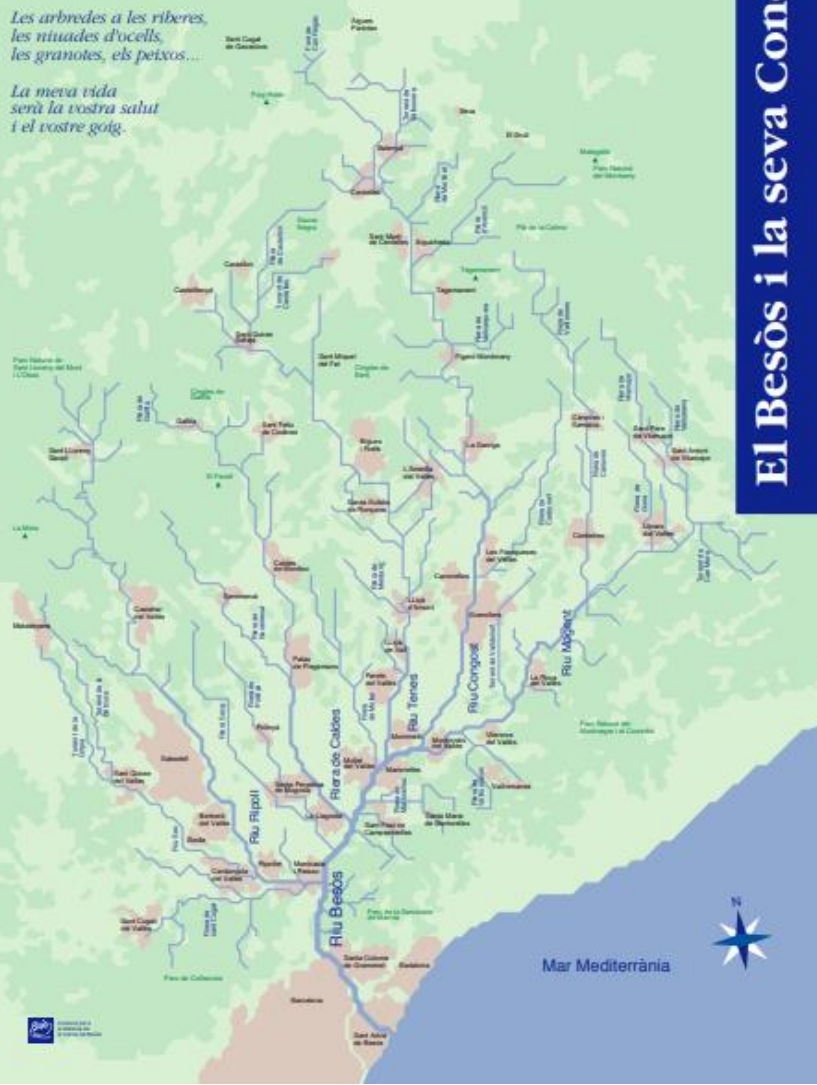
LA RECUPERACIÓN DEL RÍO CONGOST (1992-2022): DEL RÍO MÁS
CONTAMINADO DE ESPAÑA A ESPACIO PROTEGIDO POR LA RED
NATURA 2000 DE LA UNIÓN EUROPEA

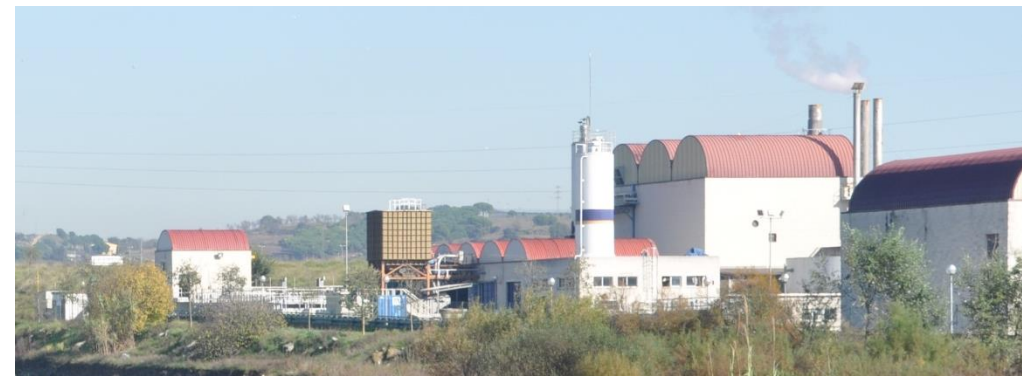
*Retorneu-me
la vida que m'heu pres.*

Les arbredes a les riberes
les niuades d'ocells,
les granotes, els peixos...

*La meua vida
serà la vostra salut
i el vostre goig.*

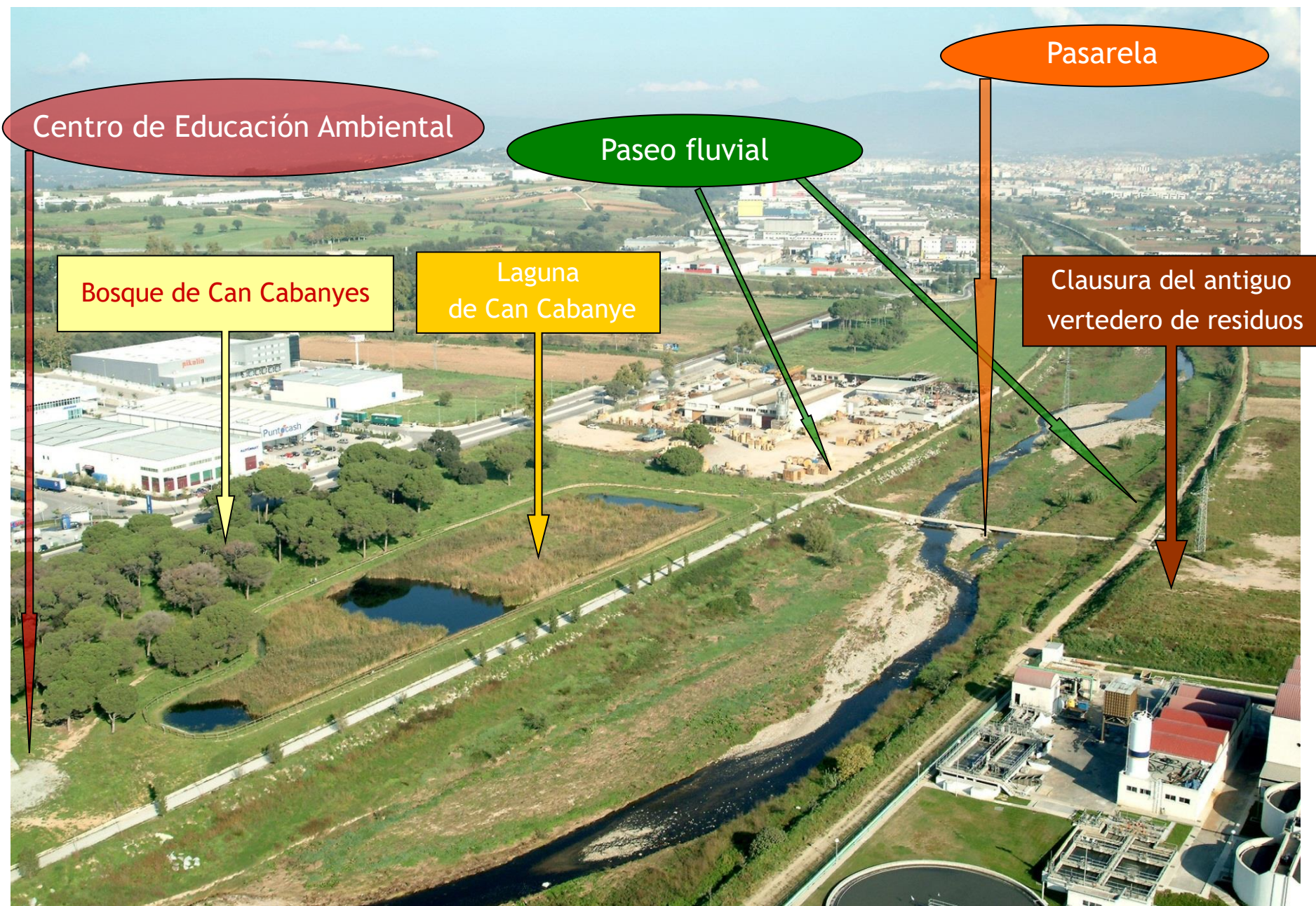

El Besòs i la seva Conca

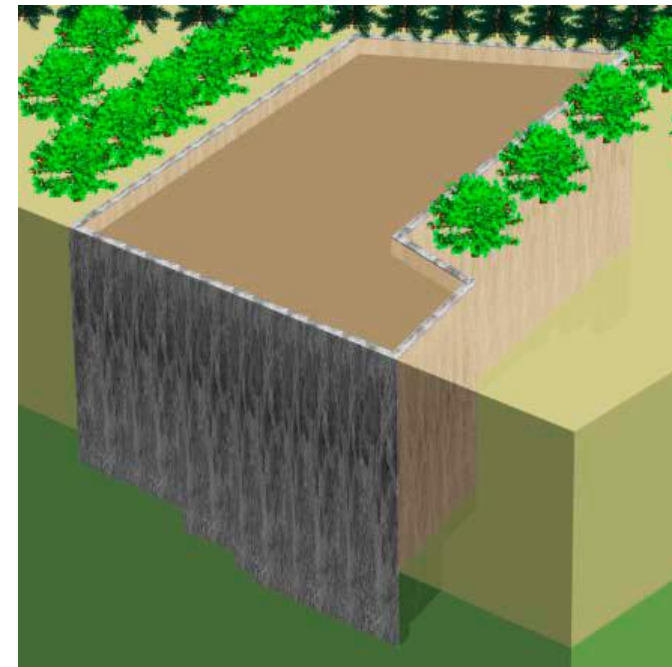
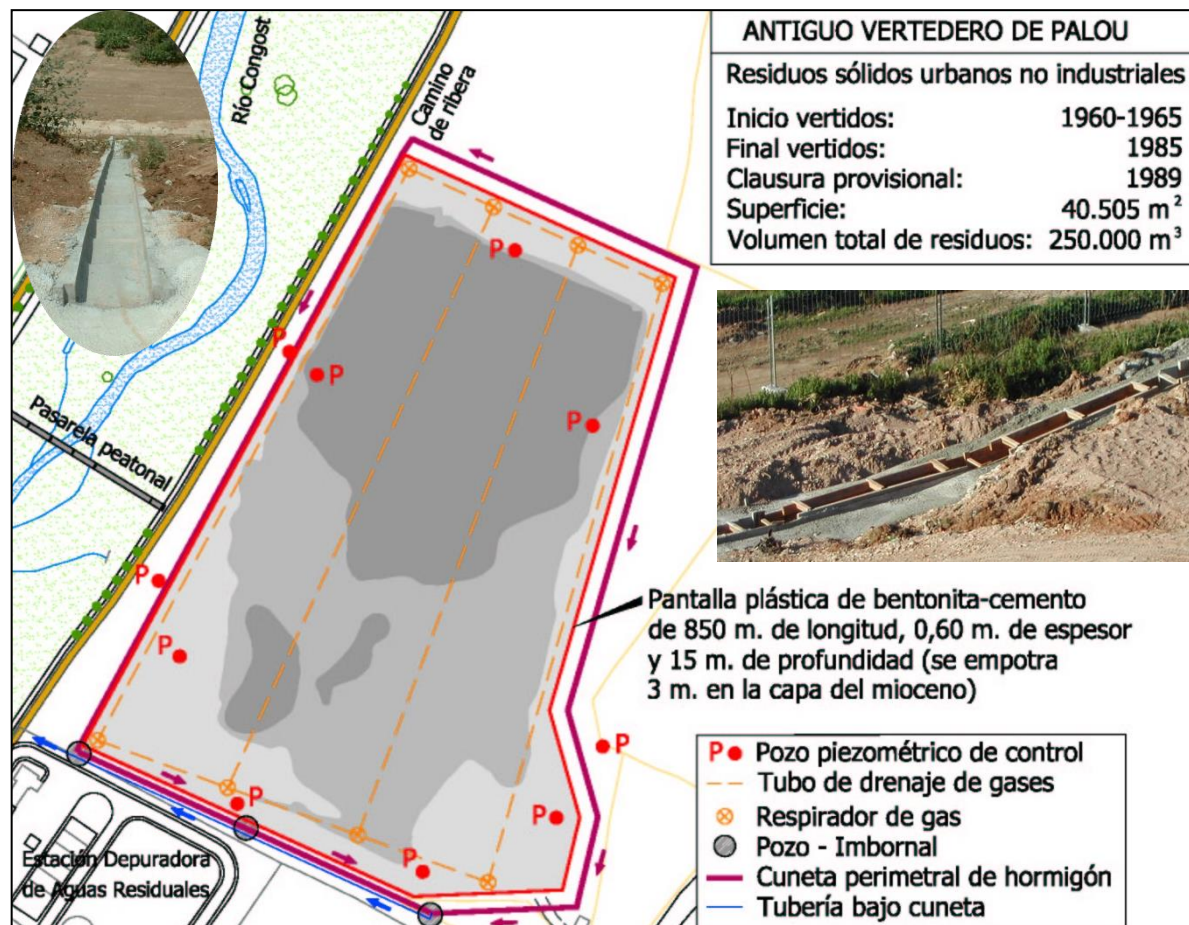
Can
Cabanyes
(2001-2003)

Actuaciones
recuperación
entorno
fluvial
(2001-2003)

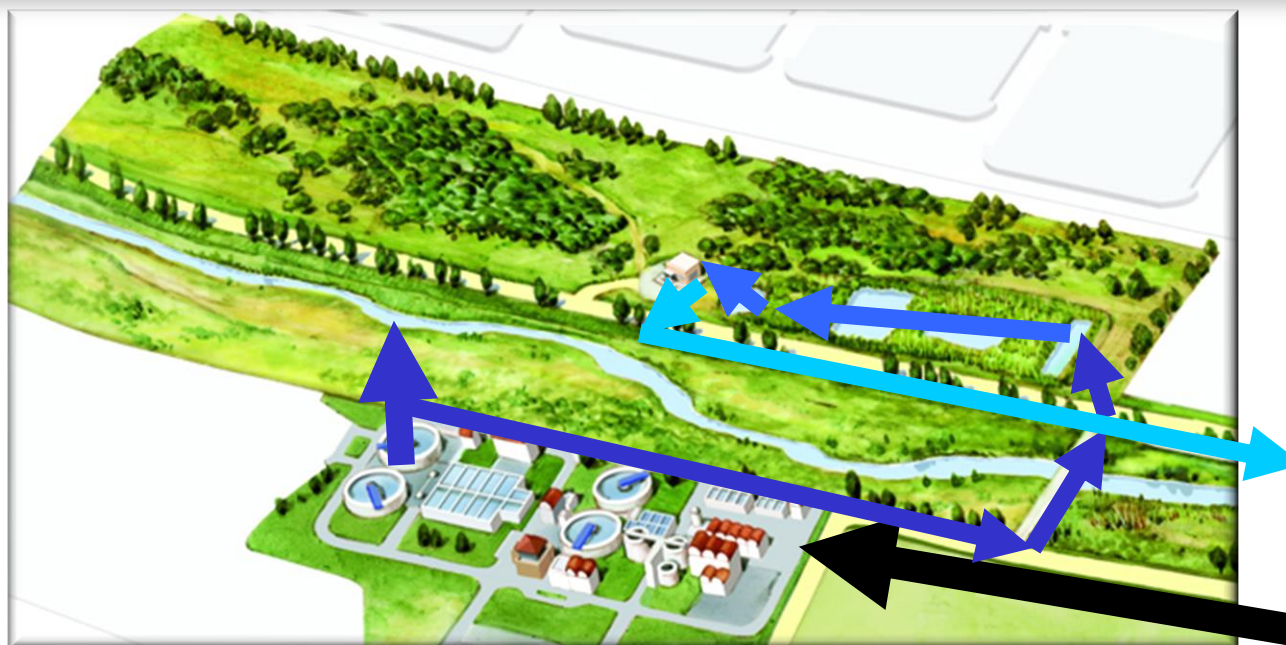
Clausura y sellado del antiguo vertedero de residuos (2001 – 2003)

El espacio
natural de Can
Cabanyes
El centro de
educación
ambiental

El espacio
natural de Can
Cabanyes
La laguna
construida

Espacios verdes de
Granollers

Aguas residuales de
Granollers, Canovelles y Les
Franqueses

El entorno de
Can Cabanyes:
un polo
ambiental de
primer orden

3

LA RECUPERACIÓN DEL ESPACIO FLUVIAL PENSANDO EN LA BIODIVERSIDAD

EUROPA

RED NATURA 2000

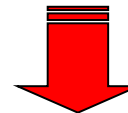
CATALUNYA

**REFUGIO DE PESCA Y
FAUNA SALVAJE**

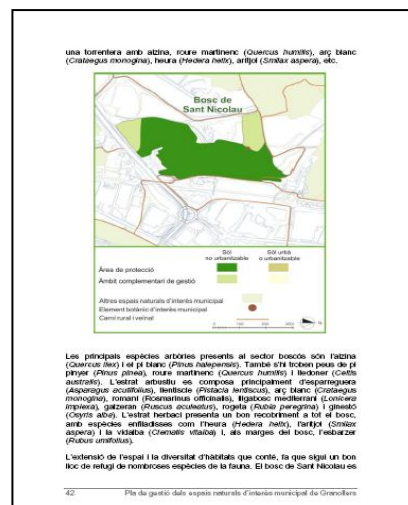
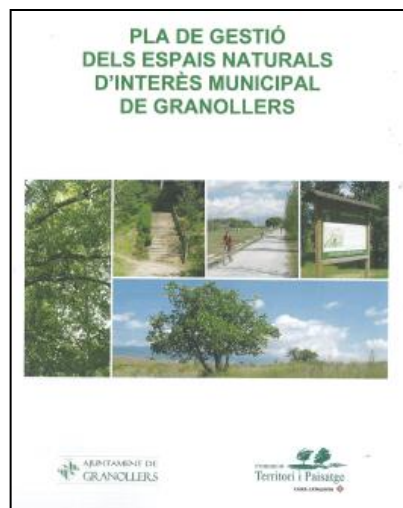
GRANOLLERS

**PLAN ESPECIAL DE
PROTECCIÓN Y GESTIÓN
DEL PATRIMONIO NATURAL**

- Pla Especial de Protecció y Gestión del Patrimonio Natural (2004).
- Plan de Gestión de los Espacios Naturales (2005) y de los Elementos Botánicos (2007).
- Plan de Usos del Espacio Natural de Can Cabanyes (2006).
- Comisión Municipal de Patrimonio (2004).
- Plan de gestión de la Red Natura 2000: el río Congost (2019).

Actuaciones
dirigidas a favorecer
la biodiversidad
(2006-2022)

Actuaciones
dirigidas a favorecer
la biodiversidad
(2006-2022)

La
biodiversidad
en el río
Congost
Flora

La
biodiversidad
en el río
Congost
Fauna

La biodiversidad en el río Congost

Reintroducción de fauna

Una nova espècie

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha confirmat la reproducció d'un nou ocell, el camallargues, al riu Congost

EL CONGOST • Es pretén fer un seguiment de la comunitat d'ocells aquàtics del Congost. (Foto: APNHS)

S.F. VALLÈS

Tècnics del cos d'Agents Rurals del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat han dut a terme un cens d'ocells aquàtics del riu Congost que ha

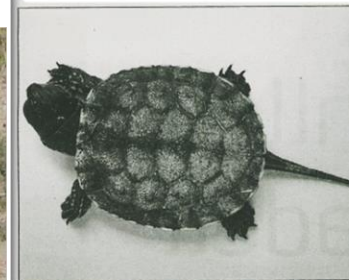
confirmat la reproducció d'una nova espècie. Es tracta de l'*Himantopus himantopus*, altrament conegut com l'ocell camesllargues. Aquesta no és nombrosa al delta de l'Ebre i freqüent en altres zones humides de

Catalunya, però no acostuma a nidificar en rius com en aquest cas. La presència per primera vegada d'aquesta au en el Congost entre el tram de Montmeló i la Garriga -en total són 14,5 quilòmetres- respon a les mesures de

gestió, conservació i descontaminació que permeten la recuperació de la fauna d'aquest riu. El camesllargues s'afegeix així al llistat d'espècies que han retornat al riu Congost. Entre aquests animals que s'han recuperat destaquen la llúdriga, el barb, el coriol petit i l'anguila.

El cens que s'ha dut a terme durant el mes de maig s'inclou en els estudis ornitològics que es realitzen de manera regular durant tot l'any des del novembre del 2004. L'objectiu principal d'aquesta actuació és fer un seguiment de la comunitat d'ocells aquàtics per conèixer l'evolució d'aquesta població a la zona del Congost.

En els últims anys s'han recuperat al Congost espècies com ara els barbs, les anguilles o bé les llúdrigues

Un exemplar de tortuga de rierol nascut a Can Cabanyes el setembre passat

La tortuga de rierol cria per primer cop a Can Cabanyes, a Granollers

Granollers

R.P.

La tortuga de rierol va reproduir-se l'any passat per primera vegada a l'estany de Can Cabanyes, a Granollers. Les cries de tortuga, que van néixer el setembre passat, s'han detectat a la primavera. No s'ha pogut determinar quantes tortugues van néixer, tot i que en diverses oca-

sions els tècnics n'han vist un exemplar jove. "Seria molta casualitat que només n'hi hagués un i haguéssim vist el mateix", ha explicat el biòleg Toni Arrizabalaga, conservador del museu de ciències naturals La Tela. Es creu que aquestes tortugues també crien en punts del Congost però no s'ha pogut verificar. La reproducció de les tortugues de rierol s'ha detectat

ara perquè "quan neixen, de seguida s'amaguen", explica Arrizabalaga. Els exemplars adults posen els ous a l'estiu en uns forats que les mateixes tortugues fan a terra i que estan apartats de l'aigua. De fet, poden arribar a pondre els ous a centenars de metres de l'aigua. El sol s'encarrega de covar-los fins que neixen les tortugues. La reproducció de les tortugues de rierol a Can Cabanyes és "una bona notícia. Vol dir que aquest és un bon lloc per alimentar-se però també per reproduir-se", diu el biòleg. A Can Cabanyes, hi ha una colònia d'una mitja dotzena d'exemplars adults de tortuga de rierol que conviu amb una dotzena de tortugues de Florida, una espècie invasora. Les tortugues de rierol "venen del riu Congost, on encara n'hi ha alguns exemplars". En canvi, les de Florida "han estat alliberades", lamenta Arrizabalaga, que demana a la gent que no deixi aquests animals en espais naturals. "Poden portar-les a La Tela o als Agents Rurals". L'Ajuntament estudia retirar les tortugues de Florida de Can Cabanyes. Ara, les dues espècies conviu sense problemes. "L'espai és prou gran i hi ha prou recursos alimentaris", explica. Amb tot, si la població de tortuga de Florida creix molt pot posar en perill les de rierol. "La tortuga de Florida és més gran i tendeix a ocupar els llocs on hi ha més aliment perquè necessita menjar més. És més depredadora", explica el conservador de La Tela. El creixement d'aquesta espècie al lloc també pot perjudicar els amfibis.

4

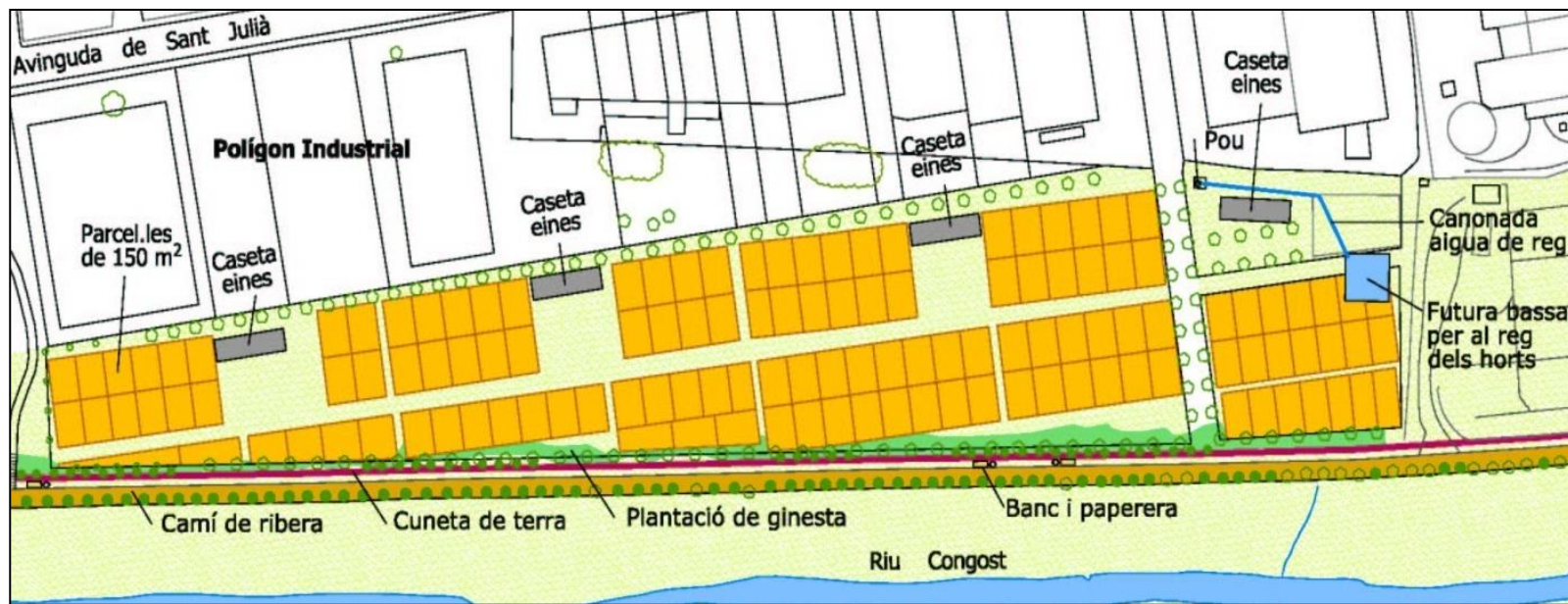
LA RECUPERACIÓN SOCIAL DEL RÍO CONGOST

La
recuperación
del espacio
fluvial para la
ciudadanía

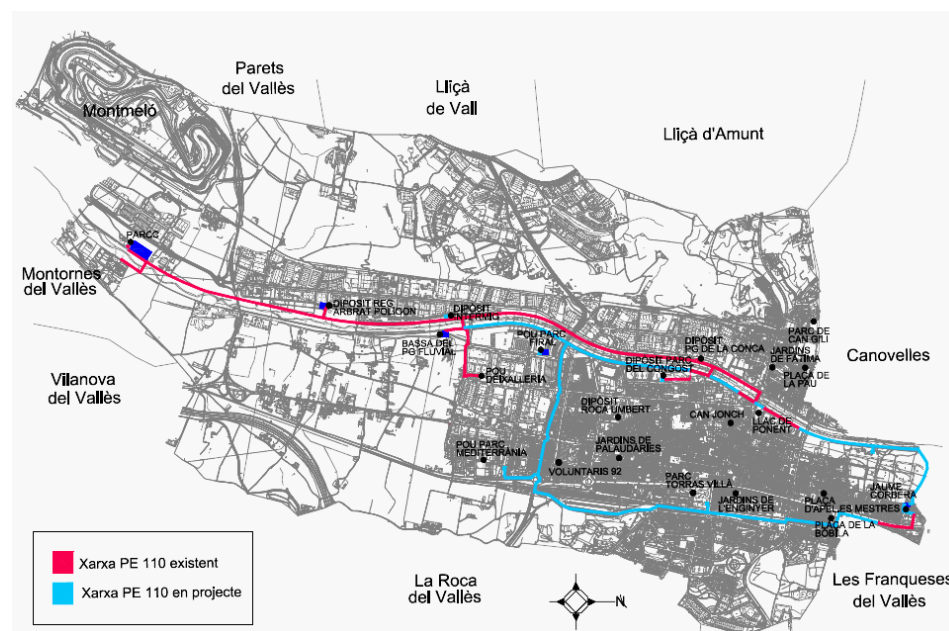

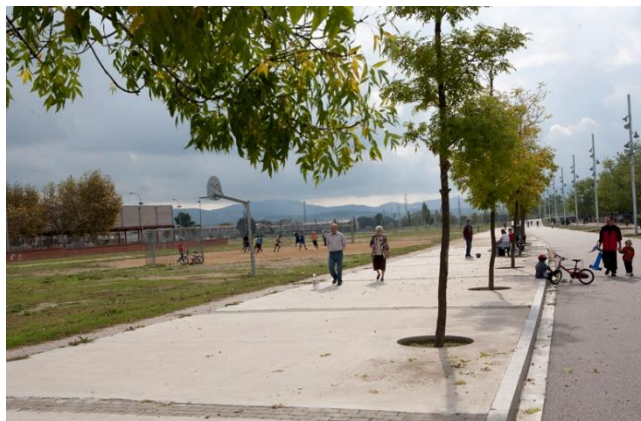
Área de
huertos
municipales

Red de agua
no potable

Red parques
urbanos en
la margen
izquierda del
río

Parques urbanos	Superficie
Ponent	26.400 m ²
Congost	33.600 m ²
Firal	44.900 m ²
Lledoner	66.000 m ²
Total	170.900 m²

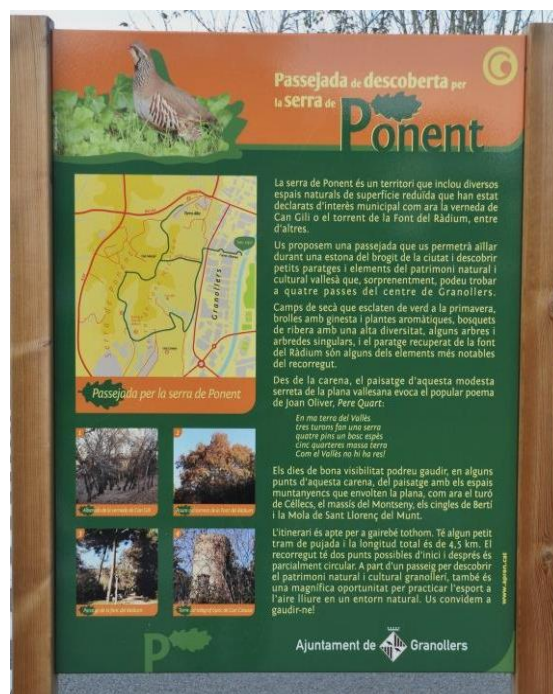
Espacios fluviales periurbanos	Superficie
Can Cabanyes	80.000 m ²
Paseo fluvial	90.600 m ²
Paseo fluvial Conca del Besòs	13.000 m ²
Total	183.600 m²

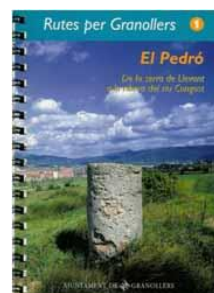
354.500 m² de espacio público al lado del río Congost

Red parques urbanos en la margen izquierda del río

Señalización de itinerarios

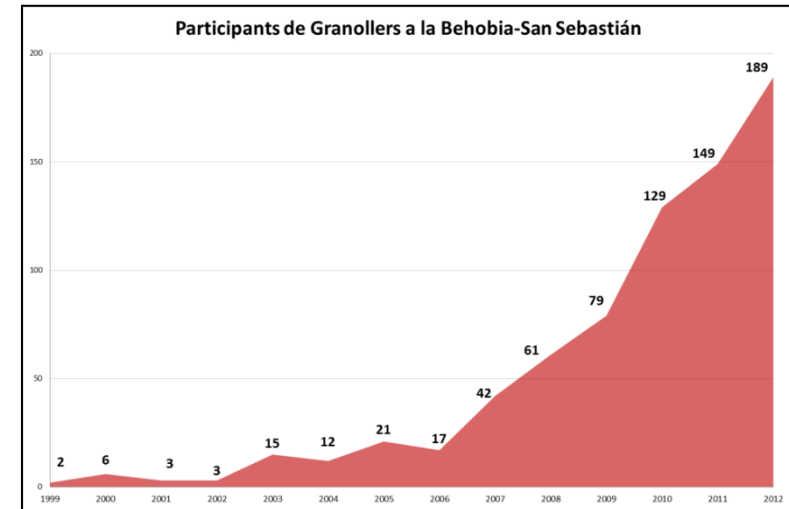
Difusión del patrimonio natural

Un espacio
natural con
bienes
patrimoniales
a preservar

Un paseo
fluvial
para
correr

Un paseo
fluvial
para ir en
bicicleta

EL 9 NOU

EL TEMA

Presència vallesana al Fòrum

Divendres, 7 de maig de 2004 3

El Fòrum de les Cultures 2004, que comença aquest diumenge, tindrà una presència destacada del Vallès Oriental. Alguns elements culturals són obra d'artistes vallesans, com els germans Castells, Quim Guixà, Jordi Aspa o el grup Marduix Titelles. L'empresa Educats, de Montmeló, proporciona el material per a jocs i esports tradicionals i diversos ajuntaments fan activitats relacionades. Al Fòrum, s'hi podrà anar a peu o amb bicicleta per un camí fluvial que el Consorci del Besòs està habilitant.

Un camí fluvial permetrà anar de Granollers al Fòrum a peu o en bici

El Consorci del Besòs treballa en l'adequació d'alguns trams actualment tallats

XAVIER SERRA

Granollers D'aquí a poques setmanes es podrà anar de Granollers fins a la zona del Fòrum, a Barcelona, sense trepitjar l'asfalt, a peu o amb bicicleta, per camins fluvials de la riba del Congost i el Besòs. La iniciativa és impulsada per l'Ajuntament de Granollers i el Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs.

La setmana passada van començar els treballs de neteja i adequació del tram que va des de Montmeló fins a la confluència del riu Ripoll al Besòs, a Montcada, que és on hi ha més problemes de pas perquè, en alguns punts el camí està tallat i cal entrar a la llera.

El camí, que té 22 quilòmetres de llarg, comença a la riba del Congost, prop del bosc de can Cabanyes. Passa per la riba dreta fins a l'alçada dels termes municipals de Montmeló i Montornès, on comença el Besòs, a la confluència del Congost i el Mogent. Traversa el riu per una passera que ja existeix, que havia estat feta pels mateixos veïns amb diverses fustes i ara s'adequarà i se li donarà garanties de seguretat.

A partir de la passera, el camí discorre per la riba esquerra fins als termes de Martorelles i Sant Fost, on hi ha la passarel·la per a vianants entre el polígon Roca de Martorelles i el polígon Can Prat, de Mollet. A partir d'aquí, però, queda tallat, tot i que, segons remarca el tècnic del Consorci, Manel Iñar, "la llei

d'aigües d'àmbit estatal obliga a deixar lliure aquest espai proper al riu". Entre aquest punt i Montcada hi ha diversos trams en què s'haurà de treballar per condicionar el camí i evitar haver d'entrar a la llera. Des de Montcada, l'itinerari passa, en part, pel parc fluvial del Besòs, passant pels termes de Santa Coloma de Gramenet i Sant Adrià de Besòs.

El principal inconvenient del camí és que en els trams on cal entrar al canal d'aigües s'han de prendre mesures de seguretat, ja que una tempesta sobtada quilòmetres amunt podria provocar una avinguda d'aigua que agafés desprevinguts els excursionistes. Per garantir la seguretat dels usuaris "de moment, s'organitzaran sortides tutelades des de l'administració", diu el gerent del Consorci, Josep Herràez.

Quan estigui condicionat, el camí permetrà, de fet, anar al Fòrum a peu o amb bicicleta des de la Garriga, ja que el camí fluvial és perfectament utilitzable des d'aquesta localitat. També hi ha la possibilitat de fer el recorregut des de Figaró, tot i que, en aquest cas, hi ha més dificultats.

La passera sobre el Besòs a Montmeló es reforçarà per garantir la seguretat dels vianants

Recuperar l'entorn dels rius

El Consorci del Besòs vol rehabilitar els camins de tota la conca

X.S.

Granollers El camí fluvial de Granollers al Fòrum s'inscriu en un projecte més ampli. La darrera junta general del Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs va decidir treure a concurs públic l'elaboració d'un projecte de recuperació de camins fluvials a tota la conca.

L'adjudicació es farà aquest mes de maig i el termini d'execució és de sis mesos. El Pla de Rehabilitació dels Camins Fluvials ha de definir els itineraris a recuperar i dissenyar els accessos a peu d'aquests camins. El primer pas serà fer un inventari dels camins que s'han de rehabilitar i decidir si se'n creen de nous. També es fixaran les zones de descans i de lleure. Un cop estigui fet l'estudi, el Consorci començarà a buscar el finançament. En aquest sentit, el projecte haurà de contemplar tant l'arranjament com el manteniment dels camins. El gerent del Consorci, Josep Herràez, té clar que els costos no seran gaire elevats. El pla també inclourà la recuperació de la flora pròpia de la llera dels rius. Els camins estaran senyalitzats i durant el trajecte es donarà informació sobre la història de cada zona. El projecte també vol ser una eina per sensibilitzar la ciutadania sobre la importància de mantenir els espais verds que queden a la corona de Barcelona.

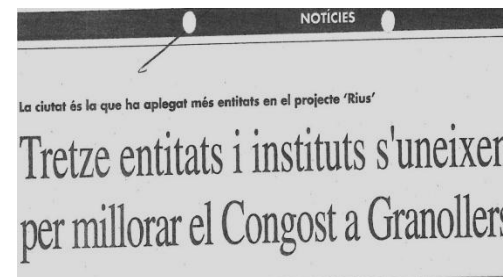
L'Ateneu de Granollers hi fa una excursió el 16 de maig

Granollers El camí fluvial del Congost i el Besòs ha suscitat l'interès de diverses entitats. L'Ateneu de Granollers, per exemple, farà una excursió a peu des de Granollers fins a la desembocadura del Besòs, al costat del Fòrum, el dia 16 de maig. La sortida serà a les vuit del matí de la passarel·la que travessa el Congost prop del recinte firal i s'espera arribar cinc hores després a la desembocadura del riu, on es dinarà. El retorn es farà en tren.

Un paseo
para
andar,
hacer
salud

Actividades
de
voluntariado
y
participación
ciudadana

Espacio para
el
conocimiento
científico y la
investigación

CONTAMINACIÓN

Los peces también toman ibuprofeno

Un grupo de científicos mide por primera vez la presencia de fármacos en los ríos con un result:
09.10.11 - 09:23 - R. MENDOZA | MADRID

9

Comentarios |

Twitter

18

+1

0

Compartir

Recomendar

29

Imagen de archivo de uno de los peces del Ebro.

5

NUEVOS PROYECTOS PARA CONTINUAR AVANZANDO

Climatubers: acción climática ciudadana

Expansión del espacio natural de Can Cabanyes: segunda laguna

Plan de infraestructura verde

Albert Camps Giró

Concejal de Medio Ambiente y Espacios Verdes del
Ayuntamiento de Granollers (España)

acamps@granollers.cat

Ajuntament de Granollers

INTERLACE

RESTORING URBAN ECOSYSTEMS
RECUPERANDO ECOSISTEMAS URBANOS

interlace-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 887396.